

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-4 У. 10123/16 (2011)
Дана 09.09.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Сукновић Бојација, председник већа, др Владан Станојев и Нада Балешевић, чланови већа, уз учешће судског саветника Наташе Малинић, као записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиље А.А. Из ...,, ради поништаја решења тужене ВОЈНЕ ПОШТЕ 1102 БЕОГРАД, Уп-2 бр. 34-4 од 30.08.2011. године, у извршењу одлуке Уставног суда Уж. 3990/2014 од 12.07.2016. године, у предмету престанка службе цивилног лица у војсци, у нејавној седници већа одржаној дана 09.09.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Војне поште 1102 Београд Уп-2 број 34-4 од 30.08.2011. године и предмет **ВРАЋА** туженом органу на поновно одлучивање..

Образложење

Пресудом Управног суда, Одељења у Новом Саду III-6 У. 10762/11 од 27.03.2014. године, одбијена је тужба тужиље А.А. Из ...а, поднета ради поништаја решења тужене Војне поште 1102 Београд, Уп-2 број 34-4 од 30.08.2011. године, којим је одбијена жалба тужиље поднета против решења Војине поште 4100 Нови Сад инт. бр. 934-12 од 08.04.2005. године, којим је тужили, цивилном лицу на служби у Војној пошти 4100 Нови Сад, на радном месту ... – ... у ВП 4100 Нови Сад, престала служба у МВО и ВСЦГ са 10.05.2005. године и утврђено да иста не испуњава услове за остваривање права по члану 144. став 2. Закона о Војсци Југославије.

Против наведене пресуде тужилца је изјавила Уставном суду уставну жалбу.

Одлуком Уставног суда Уж. 3990/2014 од 12.07.2016. године, тачком 1. диспозитива усвојена је уставна жалба А.А. и утврђено да је пресудом Управног суда, Одељења у Новом Саду, У. 10762/11 од 27.03.2014. године повређено право подносиоце уставне жалбе на правично суђење, зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије. Тачком 2. диспозитива исте одлуке, поништена је наведена пресуда Управног суда и одређено да Управни суд донесе нову одлуку о тужби подносиоце уставне жалбе, поднетој против

решења Војне поште 1102 Београд УП-2 број 34-4 од 30.08.2011. године. Тачком 3. диспозитива усвојена је уставна жалба А.А. и утврђено да је у управном поступку који је вођен пред Војном поштом 4100 Нови Сад у предмету инт. бр. 934-12 повређено право подносиољске уставне жалбе на суђење у разумном року, зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије.

Према образложењу одлуке Уставног суда, Уставни суд је претходно утврдио да је решењем Војне поште 4100 Нови Сад инт. бр. 934-12 од 08.04.2005. године утврђено да подносиољки уставне жалбе престаје служба у Војсци Србије и Црне Горе, дана 10.05.2005. године. У поновном поступку, решавајући о жалби подносиољке против првостепеног решења по четврти пут, у извршењу пресуде Управног суда У. 26196/10 од 14.01.2011. године, другостепени орган је 30.08.2011. године донео решење Уп-2 број 34-4, којим је одбио жалбу подносиољке, након што јој је омогућио да се изјасни о накнадно прибављеним исправама. У образложењу тог решења тужени орган је навео да је утврђено да се гашењем формације наведене у образложењу оспореног решења угасило радно место ... – ..., на које је тужилја била распоређена, а да није постојала могућност да се распореди на друго одговарајуће радно место код истог или другог послодавца. Образложио је да је неоснован навод подносиољке да јој је служба могла престати тек 29.07.2005. године, јер је формација 793 лоб. Број 335.603 стављена ван снаге одлуком министра одбране за организацијско – мобилизијске промене у МО и ВСЦГ стр. пов. 904-2 од 08.04.2005. године, када су укинута и сва радна места прописана том формацијом, па и радно место ... – ... на које је подносиољка била распоређена. Управни суд је оценио да је правилно тужени орган оспореним решењем одбио као неосновану жалбу тужилје изјављену против решења првостепеног органа од 08.04.2005. године, јер се гашењем формације наведене у образложењу оспореног решења угасило радно место деловођа – оператер на које је тужилја била распоређена, а није постојала могућност да се иста распореди на друго одговарајуће радно место код истог или другог послодавца, па јој је престала служба без њене сагласности, уз исплату отпремнине.

Уставни суд је оценио да овакав став Управног суда представља произвољну примену материјалног права, указујући да је могућност заснивања радног односа подносиољске у другом предузећу, установи или државном органу на радном месту које одговара њеној стручној спреми, у поновном поступку утврђивана из обавештења Националне службе за запошљавање, Филијале ... од 05.02.2009. године, из ког акта произлазе искључиво чињенице које су уследиле након 10.05.2005. године, када је подносиољки уставне жалбе престала служба, односно период у коме је била корисник новчане накнаде за време незапослености и по основу привремене спречености за рад, датум када је поновно засновала радни однос и податак о већем броју незапослених лица у односу на број пријава за запошљавање по занимању подносиољке. Уставни суд је указао да, иако се наведене чињенице нису односиле на период који је претходио престанку службе подносиољске уставне жалбе, тужени је на основу тог доказа закључио да подносиољка пре престанка службе није могла засновати радни однос ван Војске и Министарства одбране, а које разлоге је у потпуности као правилне прихватио и Управни суд. Даље је навео да како подносиољски пре престанка службе у Војсци није покушано да се обезбеди неко од поменутих права у спроведеном управном поступку нису утврђене чињенице на основу којих би се накнадно испитала могућност наведених права у периоду пре престанка службе, подносиољка не може сносити штетне последице пропуштања управних органа да утврде те чињенице, што су били дужни да учине у складу са начелом официјалности и истражним начелом у управном поступку. Стога је Уставни суд оценио да су разлози Управног суда за примену меродавних одредби раније важећег Закона о Војсци Југославије засновани на произвољној оцени доказа и то на штету подносиољске уставне жалбе, због чега је нашао да јој је повређено право оспореном

пресудом на правично суђење зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава, па је сагласно члану 89. став 1. Закона о Уставном суду (“Службени гласник РС”, бр. 109/07...103/15) усвојио уставну жалбу.

Поступајући у извршењу одлуке Уставног суда, којом је поништена пресуда Управног суда, Одељења у Новом Саду, У. 10762/11 од 27.03.2014. године, Управни суд је, испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09) поново оценио наводе тужбе, одговора на тужбу и списе предмета, па је нашао да је тужба основана.

Управни суд је овај спор решио без одржавања усмене расправе, сагласно члану 33. став 2. Закона о управним споровима, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Према одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије, одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.

Чланом 171. Устава утврђено је да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда (став 1.); да Уставни суд својом одлуком уређује начин њеног извршења, када је то потребно (став 2.); а да се извршење одлука Уставног суда уређује законом.

Одредбом чл. 104. став 1. Закона о Уставном суду (“Сл. Гласник РС”, бр. 109/07...18/13), прописано је да су државни органи и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне и друге организације, удружења грађана или верске заједнице, дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда.

Одредбом члана 89. став 2. Закона о Уставном суду, прописано је да, када Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом или радњом повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, може поништити појединачни акт, забранити даље вршење радње или одредити предузимање друге мере или радње којом се отклањају штетне последице утврђене повреде или ускраћивања зајемчених права и слобода и одредити начин правичног задовољења подносиоца.

У тужби, којом је покренула управни спор, тужила оспорава законитост решења туженог органа. Наводи да је диспозитив оспореног решења контрадикторан образложењу. Истиче да је решење првостепеног органа донето на основу одлуке Министра одбране од 04.04.2005. године, која је општег карактера, а донета је ради рационализације и смањења броја запослених цивилних лица на служби у МО, ВСЦГ и установама на буџету, тако да нема никакво непосредно дејство на тужилу. Указује на недостатке управног поступка и мањкавости исправа које је тужени користио за утврђење одлучујућих чињеница. Истиче да се решење првостепеног органа могло донети са 29.07.2005. или касније, а никако 08.04.2005. године, имајући у виду општа акта која су донета од стране туженог, па је решење по мишљењу тужиле преурањено, јер се 08.04.2005. године нису стекли сви потребни услови за његово доношење, тј. још увек није било укинута њено радно место. Даље наводи да је у потврди Сектора за људске ресурсе МО од 11.02.2009. године изнета паушална констатација да није постојала могућност њеног распоређивања на друго одговарајуће радно место, као ни могућност преквалификације, а да за такво образложење нема никаквих доказа. Указује да тужени није прибавио податке од Националне службе за запошљавање, Филијале у ..., колико је радника са занимањем комерцијални техничар, административни техничар, секретар-

секретарица, оператер, запослено у периоду од 01.01. до 10.05.2005. године, у времену када је тужила проглашена за технолошки вишак. Предложила је да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и обавезе туженог да је врати на рад у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије као неосновану.

Према образложењу оспореног решења тужени орган је одбио жалбу тужиле изјављену на решење првостепеног органа, којим је тужили, цивилном лицу на служби у војној пошти 4100 Нови Сад на радном месту ... – ... у ВП 4100 Нови Сад престала служба у МВО ВСЦГ са 10.05.2005. године и утврђено да не испуњава услове за остваривање права по члану 144. став 2. Закона о Војсци Југославије, са разлога што је у поступку, који је претходио доношењу ожалбеног решења, утврђено да се гашењем формације наведене у образложењу оспореног решења угасило радно место ... – ..., на које је тужила била распоређена, а није постојала могућност да се распореди на друго одговарајуће радно место код истог или другог послодавца.

Пресудом Управног суда, Одељења у Новом Саду, У. 10762/11 од 27.03.2014. године, одбијена је тужба тужиле изјављена против оспореног решења туженог органа од 30.08.2011. године, јер је суд оценио да је правилно одлучио тужени орган када је одбио жалбу тужиле изјављену против решења првостепеног органа, налазећи да је другостепени орган на основу потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно одбио жалбу тужиле, јер је угашено радно место на које је била распоређена, а није постојала могућност да се распореди на друго одговарајуће радно место код истог или другог послодавца.

Одредбом члана 143. тачка 9. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 43/94...37/02, "Службени лист СЦГ" бр. 7/05 и 44/05), који је био на снази у време престанка службе тужиле, било је прописано да цивилном лицу у војсци престаје служба без његове сагласности, поред осталог, ако се укида радно место на које је распоређено или се смањује број извршилаца на једном радном месту. Одредбом члана 144. став 1. тачка 1. и 2. истог закона прописано је да цивилном лицу у војсци чије се радно место укида или се смањује број извршилаца на једном радном месту престаје служба ако му се претходно није могло обезбедити једно од следећих права – заснивање радног односа у другом предузећу, установи или државном органу на радном месту које одговара његовој стручној спреми, или стицање стручне оспособљености, доквалификације или преквалификације за рад у војсци или заснивање радног односа у предузећу, установи, односно државном органу.

Одредбом члана 90. став 4. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04), било је прописано да се запослени може пријавити Националној служби ради промене запослења.

Полазећи од цитираних законских одредби, Управни суд налази да се не може прихватити као правно ваљан став туженог органа да је утврђено да се тужили није могло обезбедити неко од права из члана 144. став 1. Закона. Ово стога што је тужени могућност заснивања радног односа тужиле у другом предузећу, установи или државном органу на радном месту које одговара њеној стручној спреми, утврдио из обавештења Националне службе за запошљавање, Филијале ... од 05.02.2009. године, из ког акта произилазе искључиво чињенице које су уследиле након 10.05.2005. године, када је тужили престала служба, односно период у коме је била корисник новчане накнаде за време незапослености и

по основу привремене спречености за рад, датум када је поново засновала радни однос, податак о већем броју заослених лица у односу на број пријава за запошљавање у занимању тужиле. Иако се наведене чињенице нису односиле на период који је претходио престанку службе тужиле, тужени је на основу тог доказа закључио да тужилца пре престанка службе није могла засновати радни однос ван Војске и Министарства одбране. Члан 144. став 1. Закона престанак службе цивилног лица условљава тиме да му се претходно није могло обезбедити неко од права која су прописана наведеним законским одредбама. Околност да се цивилно лице налазило на служби у војсци није спречавала да се све до датума престанка службе покуша заснивање радног односа на одговарајућем радном месту ван војске и Министарства одбране, будући да је одредба члана 190. став 4. тада важећег Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености прописивала да се запослени могао пријавити Националној служби за запошљавање ради промене запослења. С обзиром на то да тужилци пре престанка службе у војсци није покушано да се обезбеди неко од поменутих права, а у спроведеном управном поступку нису утврђене чињенице на основу којих би се накнадно испитала могућност остваривања наведених права у периоду пре престанка службе, Управни суд сматра да тужилца не може сносити штетне последице пропуштања управних органа да утврде те чињенице, што су били дужни да учине у складу са начелом официјалности и истражним начелом у управном поступку. Стога су разлози туженог за примену меродавних одредби раније важећег Закона о војсци Југославије засновани на произвољној оцени доказа, на штету тужиле.

Тужени ће у поступку поновног одлучивања по жалби своју одлуку засновати на правном схватању Управног суда, сагласно одредби члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Са изнетих разлога, Управни суд је применом одредби члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 09.09.2016. године, III-4 У. 10123/16 (2011)

Записничар
Наташа Малинић,с.р.

Председник већа-судија
Гордана Сукновић Бојација,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић